

Valsts vides dienests uzsāk darbu pie piesārņoto vietu pārvaldības modeļa digitalizācijas

Publicēts: 09.06.2022.

Ar mērķi pāriet no 20 gadus iepriekš radīta Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu (PPPV) reģistra uz digitalizētu piesārņoto vietu pārvaldību, šogad uzsākts darbs pie piesārņoto vietu pārvaldības modeļa transformācijas. Valsts vides dienests (VVD) 7. jūnijā organizēja tiešsaistes semināru "Piesārņoto vietu pārvaldības modeļa digitālā transformācija". Seminārā tika uzsvērtā piesārņoto vietu reģistra un pārvaldības procesa funkcionalitātes attīstība un tai līdztekus plānotā normatīvo aktu pilnveide. Semināra ierakstu iespējams skatīt VVD YouTube platformā.

"Piesārņoto vietu pārvaldības procesu pilnveide ir priekšnosacījums vides kvalitātes uzlabošanai piesārņotajās vietās un ap tām, kā arī apdraudējuma novēršanai iedzīvotāju veselībai un videi. Transformētā piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu pārvaldības sistēma ļaus pārdomāti plānot teritoriju attīstību, noteikt teritoriju izmantošanas noteikumus, noteikt aprobežojumus un apgrūtinājumus teritoriju turpmākai apsaimniekošanai. Viens no būtiskiem pārvaldības sistēmas ieguvumiem ir tas, ka dati par piesārņotajām vietām, līdz ar sistēmas ieviešanu, varēs tikt nodoti izmantošanai arī citās valsts informācijas sistēmās," par projekta nozīmi stāsta VVD ģenerāldirektore Elita Baklāne-Ansberga.

Uz doto brīdi Latvijā tiek uzturēts Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu (PPPV) reģistrs. PPPV reģistrā šobrīd ir iekļautas 3603 piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas. No tām 263 piesārņotas vietas, 2606 potenciāli piesārņotas vietas un 734 nepiesārņotas vietas (apzinātas vai pilnībā attīrītas). Ņemot vērā faktu, ka reģistrs izveidots aptuveni 20 gadus atpakaļ, pārvaldības process ir sarežģīts un sazarots, informācijas aprīte vēl joprojām daļēji notiek papīra dokumentu formā un reģistrā netiek iekļauta visa aktuālā informācija, līdz ar to, tas šobrīd nekalpo kā labs atbalsta rīks piesārņoto vietu pārvaldībā.

Izvērtējot esošo PPPV reģistru tika secināts, ka tam nepieciešami būtiski uzlabojumi, aizstājot esošo procesu ar digitalizētu piesārņoto vietu pārvaldības sistēmu, kurā būtu pieejama aktualizēta informācija, aktuāli dati par piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām, lai uz šo datu pamata varētu pieņemt lēmumus un veikt izpēti, sanāciju un pēcsanācijas monitoringu, kas savukārt sekmēs šo vietu attīstīšanu.

Projekts "Piesārņoto vietu pārvaldības modeļa digitālā transformācija" tiek līdzfinansēts no Norvēģijas finanšu instrumenta 2014. – 2021.gada perioda programmas "Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide". Šī gada aprīlī ir parakstīts projekta īstenošanas līgums. Projekta kopējais budžets ir 1 100 000 EUR. Projekta finanšu instrumenta apsaimniekotājs un uzraugošā iestāde ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM). Projekta kvalitatīvai ieviešanai VVD kopā ar VARAM strādās pie normatīvo aktu pilnveides. Projekta sadarbības partneris ir Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (LVĢMC), kurš šobrīd uztur esošo PPPV reģistru. Savukārt ar Norvēģijas Vides aģentūru un Norvēģijas Kartēšanas iestādi ir jau norisinājušās pieredzes apmaiņas aktivitātes un VVD ir guvis plašu ieskatu kā piesārņoto vietu pārvaldība un pārvaldības sistēmas integrācija ar kadastra datiem notiek Norvēģijā.

Seminārā piedalījās galvenās ieinteresētās puses - komersanti, pašvaldības, atbildīgās institūcijas un politikas plānotāji, kuri diskusijās par piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas attīstības vajadzībām pauda ieteikumus, ka piesārņoto vietu pārvaldības sistēmai ir jābūt ātrdarbīgai, balstītai aktuālos un kartogrāfiskos datos.

Semināra ieraksts skatāms šeit: <https://www.youtube.com/watch?v=0tYbcdsJ7YU&t=25s>

<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-uzsak-darbu-pie-piesarnoto-vietu-parvaldibas-modela-digitalizācijas>